

NOTĂ DE FUNDAMENTARE

Prezentul act normativ se încadrează în prevederile art. 1 alin. (3) lit. a) pct.6 din Hotărârea Guvernului nr. 443/2022 pentru aprobarea conținutului instrumentului de prezentare și motivare, a structurii raportului privind implementarea actelor normative, a instrucțiunilor metodologice pentru realizarea evaluării impactului, precum și pentru înființarea Consiliului consultativ pentru evaluarea impactului actelor normative, cu modificările și completările ulterioare, la întocmirea notei de fundamentare nefiind necesară respectarea structurii prevăzute în anexa la prezenta hotărâre.

Motivul emiterii actului normativ.

1. Potrivit execuției bugetare din data de 30.09.2023, din bugetul aprobat pe anul 2023 la capitolul 54.01 „Alte servicii publice generale”, titlul 20 „Bunuri și servicii” exclusiv sumele reținute în procent de 10% conform prevederilor art. 21 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, în sumă de 135.900 mii lei, au fost efectuate plăți în sumă de 133.667 mii lei. Astfel, bugetul rămas de utilizat pentru trim. IV este în sumă de 2.233 mii lei, în condițiile în care media plăților lunare este de 14.852 mii lei.

Fondurile aprobate la Cap. 54.01 ”Alte servicii publice generale”, titlul 20 ”Bunuri și servicii” sunt destinate pentru achitarea onorariilor avocaților, pentru încheierea contractelor și plata serviciilor de prezentare, prelucrare și distribuire acte de procedură prezentate în sistem TP, precum și pentru achitarea contravalorii compensațiilor financiare, expertizelor tehnice, contabile, onorariilor curatorilor dispuse prin încheierile de ședință, a unor cheltuieli judiciare avansate de stat, a contravalorii serviciilor de traducere și interpretariat dispuse în urma încheierilor de ședință.

Cheltuielile pentru ajutorul public judiciar în oricare din formele sale reprezintă un corolar al principiului fundamental al accesului liber la justiție al cetățenilor, prevăzut de art. 21 din Constituție. Potrivit alin. (1) și (2), orice persoană se poate adresa justiției pentru apărarea drepturilor, a libertăților și a intereselor sale legitime, nicio lege neputând îngreuna exercitarea acestui drept.

Potrivit art. 1 din Ordonanța de urgență nr. 51/2008 *privind ajutorul public judiciar în materie civilă*, ajutorul public judiciar reprezintă acea formă de asistență acordată de stat care are ca scop asigurarea dreptului la un proces echitabil și garantarea accesului egal la actul de justiție, pentru realizarea unor drepturi sau interese legitime pe cale judiciară, inclusiv pentru executarea silită a hotărârilor judecătorești sau a altor titluri executorii.

Așadar, având în vedere că acordarea ajutorului public judiciar se realizează în scopul facilitării accesului la justiție a acelor persoane care nu pot face față cheltuielilor unui proces, neasigurarea fondurilor bugetare destinate acestui scop ar putea aduce atingere acestui drept fundamental, ceea ce nu este permis din perspectiva prevederilor constituționale mai sus-menționate.

Totodată, art. 91 din Legea nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală prevede asigurarea următoarelor drepturi:

”(1) În cazurile prevăzute în art. 90, dacă suspectul sau inculpatul nu și-a ales un avocat, organul judiciar ia măsuri pentru desemnarea unui avocat din oficiu.

(2) În tot cursul procesului penal, când asistența juridică este obligatorie, dacă avocatul ales lipsește nejustificat, nu asigură substituirea sau refuză nejustificat să exercite apărarea, deși

a fost asigurată exercitarea tuturor drepturilor procesuale, organul judiciar ia măsuri pentru desemnarea unui avocat din oficiu care să îl înlocuiască, acordându-i acestuia un termen rezonabil și înlesnirile necesare pentru pregătirea unei apărări efective, făcându-se mențiune despre aceasta într-un proces-verbal ori, după caz, în încheierea de ședință. În cursul judecății, când asistența juridică este obligatorie, dacă avocatul ales lipsește nejustificat la termenul de judecată, nu asigură substituirea sau refuză să efectueze apărarea, deși a fost asigurată exercitarea tuturor drepturilor procesuale, instanța ia măsuri pentru desemnarea unui avocat din oficiu care să îl înlocuiască, acordându-i un termen de minimum 3 zile pentru pregătirea apărării.

(3) Avocatul din oficiu desemnat este obligat să se prezinte ori de câte ori este solicitat de organul judiciar, asigurând o apărare concretă și efectivă în cauză.”

Pentru a evita apariția unor blocaje în activitatea actului de justiție, rezultate atât din neplata onorariilor pentru avocați și imposibilitatea implementării Protocolului cu Uniunea Națională a Barourilor din România, cât și din imposibilitatea angajării contractelor reprezentând servicii de prezentare, prelucrare și distribuire acte de procedură prezentate în sistem TP, precum și plata penalităților de întârziere, generarea de plăți restante, arierate, pentru perioada octombrie - decembrie 2023 este necesară asigurarea sumei de **45.000 mii lei credite de angajament și credite bugetare.**

2. Potrivit execuției bugetare din data de 30.09.2023, din bugetul aprobat pe anul 2023 la capitolul 61.01 "Ordine publică și siguranță națională", titlul 20 "Bunuri și servicii" exclusiv sumele reținute în procent de 10% conform prevederilor art. 21 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, în sumă de 172.756 mii lei, au fost efectuate plăți în sumă de 151.311 mii lei. Astfel, bugetul rămas de utilizat pentru trim. IV este în sumă de 21.445 mii lei, în condițiile în care media plăților lunare este de 16.812 mii lei.

Fondurile aprobate la capitolul 61.01 "Ordine publică și siguranță națională", titlul 20 "Bunuri și servicii" sunt necesare pentru asigurarea cheltuielilor de organizare și funcționare:

- încălzit, iluminat și forță motrică, aprovizionare combustibil lichid și solid pentru judecătoriile care au încălzirea pe motorină sau lemne de foc cu plata la livrare;
- plata contravalorii chiriilor pentru spațiile închiriate în care funcționează instanțele judecătorești și celelalte instituții subordonate (ONRC, DNP, ANC);
- achiziția de materiale cu caracter funcțional: tonere, cartușe pentru imprimantele din dotare, hârtie fotocopiator și xerografică, corespondență în plic internă și internațională, registre tipizate specifice actului de justiție, formulare;
- servicii de întreținere și funcționare: servicii de mentenanță, servicii pt autorizație ISCIR ascensoare și centrale termice, revizie centrale termice, mentenanță sistem securitate, verificare anuală pentru service și întreținere periodică a echipamentelor de detecție, semnalizare și alarmare aferente centralelor antiexplozie și antiincendiu, verificare anuală pentru service și întreținere a echipamentelor de climatizare, verificarea periodică a instalațiilor electrice, servicii întreținere ascensoare;
- achiziția de piese de schimb, a asigurărilor obligatorii - CASCO, RCA pentru autoturismele din dotare, serviciile de întreținere a autovehiculelor aflate în dotarea instituției (ITP, revizie, schimb anvelope, achiziția de rovine pentru autoturismele aflate în dotarea instituției etc).

Pentru a evita blocarea activității instanțelor judecătorești, a serviciilor de probațiune, a oficiilor registrului comerțului, a activității de acordare de cetățenie, și nu în ultimul rând activitatea aparatului propriu al ministerului, precum și plata penalităților de întârziere,

generarea de plăți restante, arierate, pentru perioada octombrie - decembrie 2023 este necesară asigurarea sumei de **36.500 mii lei credite de angajament și credite bugetare**.

Ca urmare, se impune suplimentarea bugetului Ministerului Justiției pe anul 2023 din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului, prevăzut în bugetul de stat pe anul 2023, la capitolul 54.01 "Alte servicii publice generale", titlul 20 "Bunuri și servicii", cu suma de 45.000 mii lei credite bugetare și de angajament și la capitolul 61.01 "Ordine publică și siguranță națională", titlul 20 "Bunuri și servicii", cu suma de 36.500 mii lei credite bugetare și de angajament.

Față de cele prezentate și având în vedere prevederile articolului unic alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 73/2023 privind unele măsuri bugetare, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 830 din 14 septembrie 2023, Partea I, a fost elaborat proiectul de Hotărâre a Guvernului privind alocarea unei sume din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului, prevăzut în bugetul de stat pe anul 2023, pentru suplimentarea bugetului Ministerului Justiției, pe care îl supunem spre adoptare Guvernului.

MINISTRUL JUSTIȚIEI

Alina-Ștefania GORGHIU

AVIZAT:

VICEPRIM-MINISTRU

Marian NEACȘU

MINISTRUL FINANTELOR

Marcel-Ioan BOLOȘ